

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXIV, broj 51 – 52.

24. prosinca 2014.

cijena 200 Ft

U Gari

8. stranica

Donum u Pečuhu

17. stranica

Advent u Sambotelu

18. stranica

Komentar

Jezik nas je očuvao, on je naša budućnost i naš opstanak

Prošla godina bila je više nego izazovna, ali smo manje-više uspješno obavili izbore za mjesne i područne samouprave, te za državnu Skupštinu. Izabrali smo nove predstavnike u političkim tijelima, prvi put imamo i zastupnika, doduše, bez prava glasa, ali ga konačno imamo u zakonodavnom tijelu, u Mađarskom parlamentu. Međutim, izbori nisu bili, niti mogu biti cilj, rezultati izbora samo su sredstvo potrebno za ostvarivanje zakonom zajamčenih prava, a prema potrebama hrvatske zajednice u Mađarskoj. Nakon blagdana potrebno nam je staviti „otrežnjenje“, ipak s novim poletom krećemo u ostvarivanje svojih planova. Kao i svake godine, neki od njih će se ostvariti, a neki neće. Poslije izbora, konačno se možemo okrenuti budućnosti, započeti stvarni rad u rješavanju gorućih problema, posebno razvijanju ustanovne pozadine Hrvata u Mađarskoj, jačanju postojećih, ali i preuzimanju novih odgovorno-obrazovnih i kulturnih ustanova. Jačanju i proširivanju kulturne autonomije, koja ne može biti samo fraza, nego okvir koji valja ispuniti sadržajem.

Danom jesenskih izbora došlo je i do znatnih promjena zakona o pravima narodnosti, prije svega stupile su na snagu nove odredbe za djelotvornije ostvarivanje jezičnih prava koja nam jamče širu upotrebu materinskog jezika u javnom životu, pisanju zapisnika, objavljivanju oglasa, postavljanju pučkih naziva ulica i drugog. Ništa nije važnije od očuvanja materinskog jezika! Parafrazirajući preporodne stihove pjesnika, *po jeziku dok nas ima, i glavom će nas biti*. Jezik nam mora biti temelj obitelji, odgoja i obrazovanja, ali i dijelom širega javnog života. Samo na taj način možemo ga njegovati, razvijati, prilagoditi suvremenim potrebama hrvatske zajednice u Mađarskoj. Nije potrebno dokazivati da nas je jezik očuvao stoljećima na ovim prostorima, jezik koji je u prošlosti bio sinonim za narod. On je i danas naša budućnost, naš opstanak.

Što nas još očekuje u novoj godini? Ne znamo, ali znamo što nam je činiti. Sve to, prije svega, ovisi o nama samima, koliko ćemo se zalagati, koliko ćemo biti dosljedni i djelotvorni. Budimo!

Živi i zdravi bili, pa vidjeli!

Stipan Balatinac

Glasnikov tjedan

Puno sreće i snova neka Ti donese godina nova, a sve što tugu stvara, neka odnese godina stara. Tako smo pisali u spomenare djetinjstva. Ako ih je bilo moguće nabaviti, obvezatno su bili ružičastih korica, ukrašavajući stihove srcima, pahuljicama, zvjezdicama. Zasigurno se ovakve ili slične riječi kao želje šalju sms-porukama, ili bolje rečeno preko facebook profila ili u razgovorima preko skypea. Naravno, skraćeni i šifrirani, kako to radi naraštaj rođen na pragu trećega tisućljeća. Mi se još uvijek na-

nisi do sada potražio, pregledaj naš arhiv za vrijeme ovih dana od odmora, odmori se s nama. Potraži radijske priloge na web-stranici radio.croatia.hu. Ako nisi do sada naš prijatelj na facebooku, potraži naša dva zasebna facebook profila: Hrvatskoga glasnika i Radija Croatica. Klikni i prati što se događa među Hrvatima u Mađarskoj i šire. Prepoznaj sebe. Pretplati se na tiskanu inačicu tjednika Hrvata u Mađarskoj, iz tjedna u tjedan uzmi je u ruke i uz jutarnju subotnju kavu prelistaj, nauči sebe i svoju djecu kako je ona dio vašega života, već sedamdesetak godina neprekidno. Budi s nama na web-portal

glasnik.hu iz sata u sat, iz dana u dan, prati nas jer svakoga dana moći ćeš čitati nove vijesti, gledati nove mape fotografija, čitati nove

Budi s nama na web-portal glasnik.hu *iz sata u sat, iz dana u dan, prati nas jer svakoga dana moći ćeš čitati nove vijesti, gledati nove mape fotografija, čitati nove napise iz bogate ponude mnogobrojnih rubrika online izdanja Hrvatskoga glasnika.*

damo čestitke koju će nam ubaciti u poštanski sandučić. Ili ćemo primiti i poslati kružni mail, kružni sms svima koji su na našim listama. Što da Ti poželi Tvoja urednica, poštovani čitatelju, u svojoj prigodnoj poslijebožićnoj kolumni oprastajući se njome od stare i najavljujući novu kalendarsku godinu. Novu godinu i u neprekidnosti tjednika Hrvata u Mađarskoj. Nada se kako si tijekom godine bio s uredništvom na medijskim platformama Medijskog centra Croatica. Ima ih podosta. Internetski Radio Croatica, 24 sata glazbe, pet tjednih javljanja po sat i više vremena, informativne, glazbene i kulturnološke emisije, njihovo ponavljanje, njihova dostupnost u arhivu. Ako ih

togografija, čitati nove napise iz bogate ponude mnogobrojnih rubrika online izdanja Hrvatskoga glasnika.

A Vama što da poželim, drage kolege? Ustrajnosti, jer ljubavi prema poslu koji obavljate imate napretek. Brzinu, objektivnost i nepristranost poradi jačanja javnoga života preko informativnog prostora Hrvata u Mađarskoj u održavanju HDS-a. U nadi kako će HDS uložiti sve političke napore kako bi osigurao što povoljnije uvjete za brzinu, nepristranost i objektivnost našega rada. Sretna Ti nova, 2015. godina, cijenjeni čitatelju, uz medijske platforme Medijskog centra Croatica.

Branka Pavić Blažetin

Poštovani čitatelji, slušatelji!

Izdavačka kuća Croatica zbog skupnoga (kolektivnoga) godišnjeg odmora zatvorena je od 22. prosinca 2014. do 5. siječnja 2015. Prvi broj Hrvatskoga glasnika u 2015. godini izlazi 8. siječnja, a prva informativna emisija Radija Croatica bit će emitirana 5. siječnja u 16 sati. Do tada uživajte u svakodnevnoj glazbenoj ponudi, tijekom 24 sata programa internetskog Radija Croatica, te pratite Medijski centar Croaticu na društvenim profilima Hrvatskoga glasnika i Radija Croatica.

Ravnatelj Izdavačke kuće Croatica
Čaba Horvath

Aktualno

Generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu posjetila Baju

Bajski gradonačelnik Róbert Fericsák primio Vesnu Haluga, koja ga je pozvala na studijsko putovanje u Čakovec

Kod bajskoga gradonačelnika Róberta Fericsáka

Nova generalna konzulica Republike Hrvatske Vesna Haluga 28. studenog boravila je u posjetu gradu Baji. U ranim popodnevnim satima u Gradskoj kući primio ju je bajski gradonačelnik Róbert Fericsák. Susretu su nazočili čelnici bajskih Hrvata, predsjednica Hrvatske samouprave Angela Šokac Marković, ravnatelj Fancaške osnovne škole Joso Ostrogonac, ujedno predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj, te autor ovih redaka, novinar Medijskog centra Croatice.

Nakon kratkog upoznavanja, u srdačnom i prijateljskom razgovoru generalna konzulica Vesna Haluga zahvalila je na dosadašnjoj potpori koju grad pruža Hrvatima u Baji, koje, kako između ostalog reče, kao i sve Hrvate u Mađarskoj, doživljava kao svoju produženu ruku na novoj dužnosti. Izrazivši kako je počašćen da je generalnu konzulicu prvi službeni posjet doveo upravo

u Baju, gradonačelnik Róbert Fericsák istaknuo je da će grad i ubuduće dati sve što može hrvatskoj zajednici koja je, kako reče najaktivnija od svih narodnosti u Baji, i najreprezentativnija na polju kulture. Izrazio je zadovoljstvo što su bajski Hrvati dostojno zastupljeni u zajednici Hrvata u Mađarskoj s dva zastupnika u Skupštini Hrvatske državne samouprave. Osim toga naglasio je i uspješnu nastavu hrvatskoga jezika u bajskim školama, te iznimno dobru suradnju s prijateljskim naseljima u Hrvatskoj, s gradom Labinom i Biogradom na Moru.

Vesna Haluga je istaknula dobru suradnju dviju država i pograničnih regija koju valja osnažiti. Kako uz ostalo reče, došla je iz Varaždinske županije, najuspješnije i najrazvijenije regije u Hrvatskoj. Napomenuvši vrlo dobre veze pograničnih županija i dvostrane odnose, ona je na tome polju ponudila svesrdnu pomoć u povezivanju gradova i županija na polju kulture, gospodarstva, ali i svim drugim područjima, prije svega zbog Hrvata u ovom dijelu Mađarske. Konkretno je navela tvrtku MOGYI, uvjeren da ima i drugih koje mogu predstaviti u Hrvatskoj. Kao istaknuto područje za suradnju navela je obnovljivu energiju i uklanjanje komunalnog otpada, jer u njihovoj županiji djeluju napredna poduzeća, s vrlo velikim iskustvima na tome području. To su vrlo napredni sustavi, nema razdvajanje otpada, nego postoje sustavi koji to sami obavljaju. Došlo je vrijeme da se ta suradnja prijateljskih naselja proširi s kulturne i na gospodarskom polju, preko pristupa fondovima Europske unije, čime je počela druga etapa potpore gospodarskih projekata, posebno malih i srednjih poduzetništava – naglasila je Vesna Haluga. Ujedno je pozvala na proljeće iduće godine bajskoga gradonačelnika na studijsko putovanje, u posjet Čakovcu, što je Róbert Fericsák srdačno prihvatio.

Stipan Balatinac

Parlamentarno izglasovana titula «Communitas Fidelissima» Gornjem Četaru, Nardi, Hrvatskim Šicam, Kerestešu, Pornovi, Petrovom Selu i Plajgoru

– Simbolično značenje ima od Ugarskoga parlamenta Nardi, Gornjem Četaru, Hrvatskim Šicam, Kerestešu, Pornovi, Petrovom Selu i Plajgoru dodijeljena titula «Najvjernija sela» – naglasio je dr. Csaba Hende, parlamentarni zastupnik i ministar obrane, 16. decembra, utorak, u Budimpešti, za izglasovanjem zakona o «vjerni seli». Pravnim propisom Ugarski parlament se priklanja pred vjernošću i hrabrošću stanovnikov sedam zapadnougarskih naselja koja su po Trianonskom diktatu pripadala Austriji, a za otkinućem, 1922. ljeta izborila su se da se vraćaju najzad u krilo Ugarske domovine. – Ov junački čin i zbog toga zaslužuje pažnju i priznanje, jer u ovi seli tada, kot i danas, u većini žive Hrvati i Nemci – to je pri svakoj izjavi, kot i u svojem parlamentarnom prijedlogu istaknuo dr. Csaba Hende. Na završnom glasovanju dotičnoga zakona bili su nazoči u Parlamentu i načelnici ter bilježnici svih vjernih sel.

Foto: Illyés Tibor/MTI

„MOJA ŠKOLA“

Šesto Državno izlaganje projektnih tema u Santovu

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, i ove godine, 25. studenog, održano je „Predstavljanje u izlaganju projektnih tema“, koje je ostvareno s potporom Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa. Kao nikada do sada, na jednom od najuspješnijih projekata u okviru HDS-ove Croatiade, ove godine predstavilo se čak trinaest škola s umalo sto pedeset učenika i pratećih nastavnika iz svih hrvatskih regija u Mađarskoj, od Gradišća do Bačke i Budimpešte.

Santovo

Otvorenje susreta, koji je upriličen u mjesnom domu kulture, uljepšao je tamburaški sastav santovačke Hrvatske škole «Danubia» s melodijama hrvatskih uspješnica. U ulozi domaćina nazočne sudionike, učenike, prateće nastavnike i goste pozdravio je ravnatelj škole Joso Šibalin, među njima posebno generalnu konzulicu Republike Hrvatske u Pečuhu Vesnu Haluga, predsjednika Hrvatske državne samouprave Ivana Gugana, te druge nazočne dužnosnike HDS-a i Saveza Hrvata u Mađarskoj.

Njima se prvi put obratio i novoizabrani predsjednik HDS-a. – *Nema većeg zadovoljstva za predsjednika Hrvatske državne samouprave od ovoga kada može pogledati program stotinjak djece iz raznih krajeva u Mađarskoj gdje žive Hrvati, kada može uživati u onome što su oni tjednima ili mjesecima učili. To je jedan od najus-*

pješnijih projekata Hrvatske državne samouprave koji je, kako sam saznao u razgovoru, počeo prije šest godina sa svega tri, a danas imamo čak trinaest škola, i to učenike iz svih krajeva Mađarske. Sve ove programe mi smatramo vrlo važnima, stoga je Hrvatska državna samouprava u svome programu istaknula rad s mladima, a to je jedan od primjera kako to mislimo. Postojeću Croatiadu dogodine želimo proširiti i ponovno uključiti školske dramske sekcije, u nadi da ćete se u proljeće sljedeće godine kao mladi glumci moći predstaviti u novoj zgradi Hrvatskoga kazališta u Pečuhu. – reče uz ostalo Ivan Guga.

Na temu «Moja škola» u kategoriji dvojezičnih škola izlagali su: HOŠUD Santovo (nastavnice: Eva Gorjanac Galić i Nada Šišković), HOŠIG Budimpešta (nastavnice: Marijana Jakošević i Dora Grišnik), pečuška Hrvatska škola «Miroslav Krleža» (nastavnice: Gabi Kohut, Eva Polgar), martinačka osnovna škola (nastavnice:

Fancaga

Salanta

Ljubica Kolar Vuković i Marta Ronta Horvat), Hrvatsko-mađarska dvojezična osnovna škola u Petrovu Selu (nastavnica: Ana Škrapić Timar), koljnofska Osnovna škola «Miho-vil Naković» (nastavnica: Katica Mohoš Arato); u kategoriji škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika keresturska Osnovna škola «Nikola Zrinski» (nastavnice: Ljubica Doboš Silađi i Erika Rac), serdahelska Osnovna škola «Katarina Zrinski» (nastavnice: Jelica Mihović Adam i Katica Lukač Brodač), šeljinska Osnovna škola «Géza Kiss» (nastavnik: Ladislav Ronta), lukoviška osnovna škola (nastavnica: Anica Popović Biczak), salantska osnovna škola (nastavnica: Eva Adam Bedić), bajška Fancška osnovna škola (nastavnica: Judita Poljak Csicsor); u

Lukovišće

Šeljin

Serdahel

kategoriji kružoka hrvatskoga jezika Barča (nastavnica: Anica Popović Biczak). Neke od škola sudjelovale su prvi ili drugi put, a druge sudjeluju otpočetak.

Na razne zanimljive načine učeničke skupine predstavile su svoju školu, prošlost i sadašnjost, svakodnevni školski rad i izvanškolske aktivnosti, kulturni i športski život, prijateljsku suradnju s drugim školama, jednako kao i bivše učenike, znamenite Hrvate iz prošlosti, i naše suvremenike, istaknute društvene i kulturne djelatnike, priznate umjetnike i športaše. Pri tome su se služili najsuremenijom tehnikom, projiciranjem digitaliziranog mate-

rijala, uz brojne fotografije, filmske zapise, razgovore, a svoja promišljanja pokazali su primjerice kroz rad novinarskog uredništva, čakke samouprave, prikazujući nastavni sat, izvanškolske aktivnosti ili igrokaz.

Svoje izlaganje uljepšali su pjesmom, kazivanjem stihova i proze, glazbom i plesom. Pozornost su posvetili jednako tradiciji, kao i suvremenim tokovima čakkog života. Predstavljanje u trajanju od umalo šest sati bilo je zanimljivo, a prikazi učenika s pomoću pratećih nastavnika za svaku je pohvalu. Premda ove godine nije objavljeno natjecanje, možemo zaključiti da su svi

Kerestur

Martinci

Petrovo Selo

Budimpešta

Barča

Program i projekti praćeni su s velikim zanimanjem.

oni, kao i svi mi koji smo ih pratili, gledali i slušali, uistinu mogli uživati.

– *Toliko ste toga napravili, toliko ste toga učinili da to vrijedi ćuvati i saćuvati. Mnogi od vas predstavili su svoju školu, ljude koji mogu biti svima nama uzori. Tako će možda i ovaj dan postati povijesni, kada ćete i vi postati uzorima nadolazećim naraštajima.* – reće uz ostalo zaključno dopredsjednica HDS-a Angela Šokac Marković, zahvaljujući i učenicima, i njihovim učiteljima, nastavnicima koji su ih pripremili, te je dodala: – *lako je ovaj dan bio pomalo naporan i dugaćak, bio je tim vredniji. Meni je osobito drago da smo ovoliko nas na broju, a budući da pratim Croatiadu od samih početaka, mogu kazati da nas je svake godine sve više i više. Ovaj dan je vrijedio najmanje dva mjeseca narodopisa.*

Na kraju su svi sudionici skromno nagrađeni. Škole su dobile bon za najnoviji Hrvatsko-mađarski rječnik, koji uskoro iz-

lazi iz tiska, i prigodne spomenice, a svaki ućenik suvenir, šalicu s hrvatskim simbolima, koje su im uručili predsjednik HDS-a

Ivan Gugan, dopredsjednica Angela Šokac Marković i referentica Ureda HDS-a Eva Molnar Mujić.

Stipan Balatinac

Pećuh

Koljnof

Mohačka šokačka čitaonica dobitnica priznanja „Pro Cultura Minoritatum Hungariae“

Nacionalni prosvjetni zavod u Budimskome Vígadóu 7. prosinca priredio je X. narodnosni gala program. Nazočne su pozdravili zamjenik državnoga tajnika pri Ministarstvu ljudskih resursa odgovoran za narodnos-

ne i civilne društvene veze Imre Deák i ravnateljica Zavoda Magdolna Zavogyán. Potom su zajednički uručili nagradu „Pro Cultura Minoritatum Hungariae“, odličje Nacionalnoga prosvjetnog zavoda, utemeljeno 2005. godine. Dobitnici 2014. godine jesu: „Kariatide“ grčko-mađarska kulturna udruga žena, Mohačka šokačka čitaonica, dr. Bogumil Konrad Sutarski, njemački Krug Bavarro iz Gereša (Geresdlak), sastav Roger-Schiling Blaskapelle iz Pakše (Paks), beaška skupina „Flare“, plesač i njegovatelj rumunjske izvorne tradicije Péter Szabó, utemeljitelj KUD-a „Zeleny Veinec“ András Csaba Aszódi, nastavnica slovenskoga jezika i književnosti Marijana Sukić i narodnosna emisija „Rondo“ pri MTVA.

Kako se u obrazloženju navodi, 1905. godine osnovan je Mađarski ker mohačkih Šokaca. U Mohaču bio je to prvi narodnosni čitalački krug, koji je u početcima brojio šezdeset članova, te postupno taj je broj porastao na dvjesto. Članovi su 1936. godine započeli izgradnju sjedišta. Mlađi i stariji naraštaj zajednički su sudjelovali u radu Čitaonice. Iz godine u godinu, s koljena na koljeno nasljeđivali su se običaji, plesovi i narodne pjesme. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata, unatoč teškim uvjetima, i nadalje je djelovao, ali nakon 1945. godine ministar unutarnjih poslova obustavio je njegov daljnji rad. Udruga je oživjela 1992. godine pod imenom Mohačka šokačka čitaonica. Otkupili su staru zgradu te oživili stare običaje. Veliki je naglasak na nastavi hrvatskoga jezika i njegovanju hrvatskih običaja. Danas broji devedesetak djelatnih članova, a u okviru Čitaonice djeluje nekoliko skupina, primjerice dječja i omladinska te tamburaški sastav. Najveći i najglasovitiji događaj grada Mohača jest Bušarski ophod, koji se temelji na starim domaćim običajima. Osim u gradu, često nastupaju po Mađarskoj, Hrvatskoj i inim državama. Nakon uručenja uslijedio je svečani narodnosni gala program, predstavljanje narodnosne baštine i kušanje tradicijskih jela.

mcc

Foto : László Bajtai

Šopronsko odlikovanje dr. Franji Pajriću

Samouprava grada Šoprona 14. decembra, u nedilju, u okviru svetačnosti Dana vjernosti, i ovo ljetu je odlikovala zaslužne peršone varoša ki svojim istaknutim djelovanjem doprinose slavlju grada Šoprona i tim pokazuju pravi primjer za ostale gradjane. Med odlikovanimi je bio ljetos i Koljnofac, dr. Franjo Pajrić, dugoljetni predsjednik Hrvatske samouprave Šoprona i predsjednik Društva Hrvati, komu je dodijeljena spomen-medalija za Šopron za osebuje zasluge. Pred svim za organiziranje brojnih gradskih hrvatskih manifestacijov od ranga, za izdavanje reprezentativnih većjezičnih povijesnih i turističkih izdanj koja povidaju za vridnosti i znamenitosti i vjerno prezentiraju bogatu povijest i prošlost ovoga prelipoga grada, a i za uspostavljanje političko-društvenih kontakto, uz ostalo med dotičnim gradom i općinama na području Hrvatske. Dr. Franjo Pajrić ima posebne zasluge u stvaranju prave slike o Gradišćanski Hrvati u Ugarskoj, najprvo s putovanjem Po staza naših starih, ka ekspedicija kljetu ponovo, jur po drugi put, se gane na put prik pet orsagov, a vridna je priznanja i njegova angažiranost i preskrajna energija ku nesebično ulaže u različite jedinstvene ideje u interesu gradišćanskohrvatskoga naroda (dovoljno je ako samo pomislimo na otvaranje Etnomemorialnoga centra Gradišćanskih Hrvato, otvaranje Rejpal-hiže u Šopronu, na osnivanje i realiziranje književnih susretov, medjunarodnih projektov Čuvajmo jezik, Tamburijada, Prava kopča itd.). Gradsko odličje prošle nedilje zbog drugih obavezov nije mogao prikzeti odlikovani Hrvat, nego je spomen-medalija uručena gizdavomu ocu Franji Pajriću st. uz čestitke dr. Tamása Fodora, gradonačelnika Šoprona, dr. Istvána Simona, donaćelnika grada, i Matije Firtla, parlamentarnoga zastupnika Šoprona.

Tiho

Proslavljene Materice i Oci

Svečanost uljepšana prigodnim kulturnim programom

Kratki prikaz knjige «Garske bunjevačke familije u slikama» koja izlazi početkom iduće godine

Garska Hrvatska samouprava i ove godine, 14. prosinca, proslavila je Materice i Oce koji se slave treće i četvrte nedjelje došašća. Domaćini i organizatori goste su na ulazu, već po običaju, dočekali zamedenom rakijom, medom, orasima, češnjakom i jabukama. Na poziv organizatora da zajedno proslave tradicijski običaj bunjevačkih Hrvata, blagdan bunjevačkih majka i očeva, u mjesnom domu kulture okupilo se stotinjak bunjevačkih Hrvata, gostiju i uzvanika. Došli su i oni koji danas ne žive u Gari, ali se redovito vraćaju u svoje rodno selo.

Priredba je počela zajedničkim pjevanjem «bunjevačke himne» *Kolo igra, tamburica svira* koju je izveo domaći tamburaški sastav «Bačka». U ime Hrvatske samouprave okupljene bunjevačke Hrvate, uzvanike i goste pozdravio je predsjednik Martin Kubatov. „Čestitam svim našim ženama, mamama, majkama i babama Materice, naravno, i Oce koje ćemo proslaviti za nedilju dana!“ Pritom je izrazio radost da su se u tako velikom broju okupili na zajedničkoj proslavi, te ukratko najavio svečani program. Tom je prigodom posebno pozdravio uzvanike, prije svega Ivana Gugana, novoizabranoga predsjednika Hrvatske državne samouprave, Mišu Heppu, zastupnika hrvatske zajednice u Mađarskom parlamentu, ponovnu dopredsjednicu HDS-a Angelu Šokac Marković, drage goste iz prijateljskog naselja Topolja, načelnika sela Bélu Faa, donaćelnika sela Antala Puterrera, zastupnike seoske samouprave i narodnosnih samouprava. Svečanost je počela tradicijskom čestitkom za Materice i Oce. Stihove pjesme „Čestite vam materice“ koje su kazivali učenici mjesne osnovne škole, a već po običaju domaćin je bio jedan bunjevački par, kao i lani: Aleksa i Jelica Vujić, rođ. Opalički, koji su čestitare darivali jabukama, čokoladom i novcima.

Pošto je zamolio predsjednika Ivana Gugana da se obrati nazočnima, predsjednik Kubatov ukratko ga je predstavio. Uz ostalo reče o njemu kako je bunjevačko-podravskog podrijetla. Otac mu je rođen

Bračni par Aleksa i Jelica Vujić daruje čestitare.

u Gari, odrastao u Kačmaru, a oženio se u Podravinu u Martince. Ivan je odrastao u Pečuhu, a do izbora za predsjednika HDS-a radio je kao glavni urednik Hrvatske kronike na Mađarskoj televiziji.

– Posebno mi je drago, iako danas neće biti predstavljena knjiga o Garskim bunjevačkim obiteljima, jedva čekam da je uzmem u ruke i da pogledam te obitelji koje su zadužile cijelu hrvatsku zajednicu u Mađarskoj. Jer pripadnici ove zajednice iz Gare i ostalih bunjevačkih naselja obišli su cijelu Mađarsku i širili hrvatsku riječ, kulturu. Zato svi od Gradišća do Baranje, od Podravine do Budimpešte mogu biti zahvalni našim precima, Hrvatima iz ovih krajeva. – Reče uz ostalo Ivan Gugan obraćajući se nazočnima. Iako je prvi put u Gari na novoj dužnosti, izrazio je nadu da će biti još češćih posjeta i druženja. On je svima zaželio blagoslovljen Božić i sretnu novu godinu.

Uslijedio je prigodni kulturni program koji je najavio Martin Kubatov. Omladinska plesna skupina izvela je jednu bunjevačko-šokačku svitu u koreografiji Mirjane Murinji, zatim pak valpovačku slavonsku koreografiju Antuna Kričkovića, a izvorna bunjevačka grupa predstavila se s jednom bunjevačkom svitom u izvornim narodnim nošnjama, također u koreografiji Mirjane Murinji.

Zahvalivši sudionicima programa, napomenuo je kako su 6. prosinca s istim programom i uz bunjevački svatovac nastupili na Hrvatskoj kulturnoj večeri u Ke-

čkemetu. U okviru kulturnog programa za vrijeme kratke stanke Martin Kubatov s nekoliko riječi predstavio je novu knjigu «Garske bunjevačke familije u slikama» koja je zgotovljena za tisak, a bit će objelodanjena početkom 2015. u izdanju budimpeštanske Croatice.

– Kao što znate, još prije dvije godine počeli smo prikupljati stare fotografije od svake garske obitelji. Kao plod toga nastala je opća monografija Gar-

ski Bunjevci. S obzirom da u njoj nije bilo mnogo o garskim familijama, a to smo obećali. Međuvremeno smo sakupili još više fotografija garskih obitelji, i onih koje već ne žive u Gari. Zahvaljujem svima jer smo od svake obitelji dobili slika. Konačno smo uspjeli sastaviti knjigu, fotoalbum s fotografijama 127 garskih familija. Knjiga će biti tiskana s potporom Fonda Ministarstva ljudskih resursa Mađarske. Istina, istraživali smo i rodoslov garskih obitelji, omiljene pjesme, stare zanate i običaje, ali to iziskuje daljnja istraživanja, stoga će to biti građa za sljedeću, treću knjigu koju planiramo dogodine. Trudili smo se da fotografije obuhvate razdoblje od najstarijih do današnjih naraštaja. Od svakog smo tražili i vjenčane fotografije, i zato što je to bila nekada prilika za fotografiranje. U nastavku je Martin Kubatov prikazao i svoja istraživanja matičnih knjiga rođenih i vjenčanih, te iznio vrlo zanimljive podatke o broju rođenih i vjenčanih tijekom stoljeća, te običaje vezane za njih.

Druženje je završeno zajedničkom večerom, uza zvuke tambure, a za dobro raspoloženje pobrinuo se domaći TS «Bačka», pa je dobro raspoloženje nastavljeno uz veselicu i dobru kapljicu. Cilj priredbe nije samo upoznavanje s običajem bunjevačkih Hrvata nekad i danas, nego i nastojanje da se on očuva, njeguje i prenese na mlade naraštaje.

Stipan Balatinac

Hrvatska večer u Šiklošu

Potkraj prošloga mjeseca, točnije 29. studenoga, Šikloš (gradić blizu hrvatske granice) u organizaciji Hrvatske mjesne samouprave priredio je svoju prvu Hrvatsku večer. Program Večeri počeo je svetom misom, nastavljao se folklornim programom, plesačnicom i balom s naramkom.

Među uzvanicima bio je i šikloški gradonačelnik János Marenics.

Sвета misa na hrvatskom jeziku počela je u 7 sati u crkvi blizu šikloške tvrđave. Misno slavlje u nazočnosti brojnih vjernika predvodili su velečasni Gabrijel Barić i Zoltán Dohány. Nakon mise svi željni pjevanja, plesa i zabave odšetali su u Dom kulture „Ferenc Őrsi“ gdje su organizatori za goste priredili folklorni program. Šiklošci su se ponijeli kao pravi domaćini: svi odreda bili su obučeni u prekrasne narodne nošnje, a goste su na ulazu doma kulture dočekale nasmiješene lijepe djevojke te gostima nudile odličnu domaću rakiju, toplo kuhano vino i mekane pogačice. Goste, okupljene u lijepom broju, pozdravila je predsjednica šikloške Hrvatske samouprave Timea Bockovac. Ona je najavila kako u lipnju planiraju otvoriti spomen-izložbu o Semartinu (namještaji, nošnje, rukopis itd.) Naime, najveći broj Hrvata koji danas živi u Šiklošu podrijetlom je iz nekadašnjega hrvatskog naselja Semartina te oni čine jezgru hrvatske zajednice u tome gradu. Semartinci su već davno napustili svoje rodno selo, ali nisu zaboravili hrvatski jezik, običaje, vjeru, pjesmu i nošnju, niti slaviti svetoga Martina. I dotada su organizirali Martinje (na spomen sv. Martina), ali su ove godine to održali u drugom terminu i sadržajno malo proširili te nazvali Hrvatska večer, što će tako i ostati – kaže gđa Bockovac. U 7. i 8. razredu – nastavlja predsjednica – pokrenuli su nastavu hrvatskoga jezika kao stranog jezika, što je bitno jer bez znanja materinskog jezika gubi se samobitnost i na tome treba poraditi što prije.

Zahvala Anici Posavac

Među uzvanicima bio je i šikloški gradonačelnik János Marenics.

Nakon predsjedničkih pozdravnih riječi slijedila je predaja zahvalnica osobama prethodnoga ciklusa za svoj rad za dobrobit hrvatske zajednice u Šiklošu. Zahvalnicu i kitu cvijeća kao znak pažnje dobili su: Ildiko Janić Manyaszek, Anica Torjanac, Anica Posavac i Marko Bošnjak.

Nakon službenog dijela Večeri, mjesto na pozornici preuzele su nošnje i tambure. U sklopu folklornoga programa nastupili su,

Šokice

pod vodstvom Vesne Velin, dječja i srednja plesna skupina KUD-a Marica, pod vodstvom Orkestra Vizin orkestar KUD-a Marica i Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja. Svi izvođači, mladi i stariji, svojim glasom, nogama i prstima – kao što i pjesma govori – uvijek će čuvati običaje, pa im zato velika hvala što s pjesmom, plesom i glazbom čuvaju i njeguju naše narodno blago. Nakon veselih nastupa na publici je bio red da se malo razgiba jer je počela plesačnica, koju je vodila Vesna Velin. Bila je to dobra prilika za one koji su davno zaplesali u kolu. Plesačnica se lijepo pretvorila u bal, druženje se nastavljalo uz večeru, a za dobro raspoloženje do kasnih noćnih sati pobrinuo se Orkestar Vizin. Lijepo je bilo vidjeti Hrvate kako zajedno jačaju zajednicu.

Priredbi su nazočili generalna konzulica Vesna Haluga i šikloški gradonačelnik János Marenics.

Jadranka Gergić

Dječja skupina KUD-a „Marica“

Izložba slikarice Ksenije Talijančić Šubat u Pečuhu

U Hrvatskome klubu «August Šenoa» 10. prosinca otvorena je izložba zagrebačke slikarice Ksenije Talijančić Šubat. Izložbu je otvorio voditelj spomenutoga Kluba Mišo Šarošac. Gospođa Talijančić članica je brojnih udruga likovnih umjetnika. Do sada je imala više samostalnih izložaba i sudjelovala na mnogim skupnim izložbama, ali ova u Pečuhu joj je prva samostalna izložba u inozemstvu. U izložbenoj dvorani Kluba izloženo je dvadesetak radova u tehnici ulja na platnu. Glavna je tema slika jednostavna i skromna: mediteranska škura. To su prozorska krila s pokretnim rebrima, drveni kapci na prozoru, zovu se još: grilje, rebrenice, žaluzine. Njezinim slikama vladaju vedre i tople boje, pa se u dvorani začas stvorio ugođaj mora i toploga ljeta.

Za prolaznike je to samo komad drveta, djelić kuće i zbog toga ne prepoznaju njezinu ljepotu i važnost, ali ne tako slikarica. Ona je o jednostavnim objektima napravila prekrasne slike. Škura, ako je potrebno, u potpunosti zatvara i zatamnjuje prostoriju, pokriva prozore, štiti ih od vjetra, a jednako tako štiti i od radoznalih pogleda, pa tako čuva intimu ukućana.

Slikarica se slikanjem bavi tek deset godina, ali odonda kod nje je umjetnost postala način života, kao što ona reče, slikarstvo je njezin ventil. Autorica Ksenija Talijančić zahvalila je prisutnima na dolasku, i domaćinu poklonila prelijepu sliku.

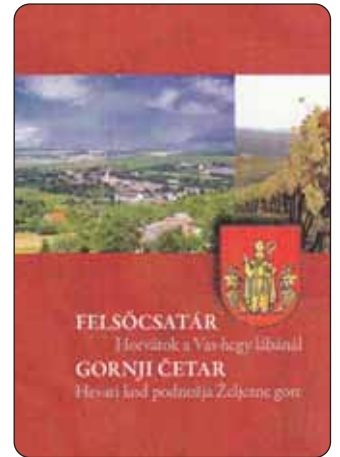
Pokrovitelji su izložbe Fond za razvoj ljudskih potencijala i Samouprava grada Pečuha.

Jadranka Gergić

Dvojezična brošura o Gornjem Četaru

Pred kratkim je Hrvatska samouprava Gornjega Četara dala objaviti brošuru o ovom južnogradišćanskom naselju. Kratka povijest sela sa znamenitosti s važnim zgradama, sakralnim spomenikima, odgojno-obrazovnim institucijama – sve to je i naslikano, čim se zapravo moru ponositi ovdje živeći stanovnici. A da Četarci imaju još na što-šta biti zadovoljni, to svidioci i bogata kulturna djelatnost. Od 2007. ljeta početo djeluje ovdje Hrvatsko kulturno društvo Četarci, samo ljetodan kasnije je utemeljen i mišoviti jačkarni zbor Rozmarin, a kot najmladja kulturna grupa u selu, jur četvrto ljetu sviraju skupa Četarski tamburaši. Svak u svojem društvu je ujedinjen, kad se govori o ognjogasci, športaši i mladini. U knjižici posebno poglavlje je posvećeno i dugoljetnim običajem, branju rozmarinov ter trgadbenoj povorki, ov dio je morebit najbogatije ilustrirano. U selu imaju narodnosnu osnovnu školu, dica se uču u dvi školski zgrada ter i čuvarnicu u koj teče hrvatsko-ugarski odgoj. Nedavno im je obnovljen kulturni dom, a panorama s četarske Gore je neopisivo. Ovo naselje je jedno od vjernih sel, ka su hrabreno i junački iskala vraćanje k Ugarskoj domovini za zloglasnom trianskom pogodbom, jur od 1921. ljeta. Kapela u Gorici iz 1703. ljeta, crikva Sv. Mikule iz 1284. ljeta, Marijin kip u Petőfijevoj ulici, mjesto negdašnjega mlina na Pinki, dičje odmarališće u Gori, sve su to točke ke se obavezno posjećuju prilikom boravka u Gornjem Četaru. Tekst brošure je napisao Jožef Šaller, predsjednik Hrvatske samouprave, a na hrvatski je prevela njegova hižna družica Ana Poljak-Šaller, predsjednica HKD-a Čakavci. Fotografije su napravili Tivadar Čeri, Laslo Fodor, Balaž Horvat i Timea Horvat, a knjižica je izdana u Tiskari Dekorand d. o. o. Brošura s osnovnim informacijama, prekrasnim slikama svakomu štitelju će napraviti volju da i uživo vidi ovo malo naselje koje je uspjele sačuvati svoju magnetnu čarobnu moć na podnožju Željezne gore. Kako nam je još dodatno rekao Joško Šaller, tijekom ovoga ljeta je snimljen i DVD o dalekopoznatom četarskom «Fašnjaku» (branju rozmarina), a prezentacija filma je predvidjena u januaru dojduećega ljeta.

Tiho

KISEG – Hrvatska zajednica dotičnoga grada sad se jur pripravlja na XII. Maligan-turu, veljek za Silvestrom, 3. januara, u subotu. Novoljetno pišaćenje i tradicionalno kušanje vina na brigu kod poznatih vinogradarov običuje svaki put bogate stole i pivnice s jilišem i pilišem. Cilj ovoga dana je zapravo novoljetno druženje i da se svi Hrvati dobro ćutu uz jačku i na friškom planinskom luftu.

PETROVO SELO – Zaklada za Petrovo Selo po četvrti put organizira prvenstvo u stolnom tenisu, 11. januara, u nedilju, 2015. ljeta. Žene i muži u posebnoj grupi će se naticati, javiti se more svaki Petrovišćan, od starosti 14 ljet. Za vježbanje u odredjeni termini jur sad postoji mogućnost u mjesnom kulturnom domu.

Trenutak za pjesmu

Mali Jezuš

Mali Jezuš dare nosi,
Sebi naše srce prosí.
Onim mir, blaženstvo dili,
Ki su njemu dragi, mili.
V tvoje stanje i ja stupim,
Iz čistoga srca željim
Blažene božićne svetke
V novom litu mirno vrime!

Filatelistička izložba

Marke pričaju: Zagreb i Hrvatska

Dio posjetitelja otvorenja izložbe

U prostorijama središta Mađarskoga filatelističkog saveza 20. studenoga otvorena je izložba Marke pričaju: Zagreb i Hrvatska. Riječ je o prvoj izložbi Filatelističkoga kluba Zagreb pod motom „Marke – mostovi prijateljstva“, a izložbom se filatelistički obilježava i 20. obljetnica Sporazuma o suradnji potpisanog 1994. te Ugovora o kulturnoj, prosvjetnoj i znanstvenoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske, potpisanog u Zagrebu, 16. ožujka 1994. Filatelistička suradnja grada Zagreba s mađarskim klubovima datira još od 1967. godine. Promidžbena izložba zagrebačkoga Filatelističkoga kluba organizirana je s nakanom upoznavanja i poštivanja kulturne sličnosti i raznolikosti, zbližavanje filatelije grada Zagreba i Hrvatske u Mađarskoj, a također i proširenje prijateljstva i razumijevanja. U sklopu postava prikazan je bogat raspon i raznolikost hrvatske filatelije, hrvatska kultura, povijest, umjetnost, glazba, gospodarstvo, arhitektura, šport, Zagreb i Hrvatsku putem poštanskih maraka, žigova, dokumenata i pisama. Izložba obuhvaća tradicionalnu filateliju grada Zagreba i Hrvatske, prve hrvatske marke 1918. – 1919., marke Republike Hrvatske 1991. – 2012., Zagreb na starim razglednicama, Hungaricu u hrvatskoj filateliji i dr. U sklopu priredbe potpisan je i Sporazum o suradnji između zagrebačkoga Filatelističkog kluba i Mađarskoga filatelističkog saveza. Na otvorenju su bili prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Berislav Živković, predsjednik zagrebačkoga Filatelističkog kluba Julije Maras, predsjednik Mađarskoga filatelističkog saveza Kornél Csaba Tóth, predstavnici filatelističkih društava i ljubitelji filatelije. U sklopu zagrebačkoga Filatelističkog kluba djeluje i Mali filatelistički klub otvorenog tipa i okuplja djecu osnovnih škola, a organizira rad preko radionica. Njih vodi tajnica Kluba Željka Librić. Kako nam reče, tako djeca stječu prva znanja o filateliji, o vrstama i oblicima maraka, načinu prikupljanja i spremanja u album, upoznaju ostale filatelističke materijale: omotnice, žigove i slično, te tijek koji prethodi izradbi marke. Jeste li znali kako postoji marka na svili, marka od keramike ili marka s cvijećem koja miriše? A također postoje i dražbe maraka, pa i prigodna izdanja. I još jedna zanimljivost, na osnovi stare razglednice o zagrebačkome Botaničkom vrtu on je i rekonstruiran. Ali se nameće pitanje koja će

biti daljnja sudbina marke u vrtlogu dopisivanja elektronskim putem. Na ovo je dao odgovor predsjednik Maras: „Ne brinite, dok postoje filatelisti entuzijasti, bit će i filatelije.“

Potpisivanje Sporazuma o suradnji, Jure Maras, Kornél Csaba Tóth i Berislav Živković

Dragi čitatelju, ako ubuduće promatraš poštansku marku, imaj na umu da gledaš umjetnički ostvaraj!

Kristina Goher

Mali Jezuš se čeka i na Prisiki

„Gaudete in Domino semper“

Božićni koncert u budimskoj crkvi Rane sv. Franje

Istinski umjetnici: Antonia Dunjko i Edmund Andler-Borić

„Radujte se u Gospodinu, opet kažem, radujte se“ (Fil,4,4) pokazuje temeljno raspoloženje koje karakterizira došašće. Advent je radosno vrijeme pripravljanja za Božić. Diljem Mađarske gdje obitava naša zajednica priređuju se adventske svečanosti, tako i u mađarskome glavnom gradu 14. prosinca priređen je već tradicionalni koncert u organizaciji Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti. I tom su se prigodom u lijepome broju okupili Hrvati iz Budimpešte i njezine okolice te predstavnici diplomatskih misija pojedinih država. Diplomatsko tijelo matične nam domovine, na čelu s hrvatskim veleposlanikom *Gordanom Grličem Radmanom*, i ovoga je puta priredilo nezaboravan adventski koncert, pravu glazbenu poslasticu.

Mlada sopranistica *Antonia Dunjko* i orguljaš *Edmund Andler-Borić* podarili su publiku predbožićnim ukrasom zasebnoga sjaja. Zvonki glas Antonie Dunjko poput anđela lebdio je po kipovima barokne crkve, a orguljaška glazba Edmunda Andlera-Borića dometnula je na tren nijanse teške sive, ili perolake žute boje. Na programu su bile Bachove, Händelove, Franckove, Klobučarove i Gruberove arije i orguljaške skladbe. Riječ je o prvome zajedničkom nastupu dvaju umjetnika, koji također prvi put gostuju u mađarskoj metropoli. Antonia Dunjko nakon završene osnovne glazbene škole na predmetu flauta, pjevanje uči u Glazbenoj školi Pavla Markovca u klasi mr. Nataše Šurina. No kao samosvjesno dijete, kći je slavne operne pjevačice Lidije Horvat-Dunjko, upisuju zagrebački Prirodoslovni fakultet, ali nakon godinu dana ipak odlučuje nastaviti stopama slavne matere. Sada je studentica Muzičke akademije u Zagrebu u klasi Lidije Horvat-Dunjko. Njezin je prvi scenski nastup – imala je osam godina – u operi Patnje mladog Werthera, gdje kao najmlađi brat nastupa u Hrvatskome narodnom kazalištu u Zagrebu. Iza sebe ima brojne nagrade i uloge kao što su služavka i Daniel u Händelovu oratoriju *Suzanna*, tumači Papagenu Paminu u Mozartovoj Čarobnoj fruli ili pjeva Despinuu u Mozartovoj operi *Così fan tutte*.

Trenutno nastupa u Zajčevoj komičnoj opereti „Momci na brod“. Ali kada joj se pruža prilika, slobodno vrijeme provodi u prirodi i jaše.

Edmund Andler-Borić diplomirao je klavir u klasi prof. Ide Gamulin na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, orgulje u klasi prof. Ljerke Očić, a magisterij orgulja u klasi prof. Maria Penzara. Trenutno je na poslijediplomskome doktorskom studiju na zagrebačkome Filozofskom fakultetu. Ravnatelj je festivala Orgulje zagrebačke katedrale, jedan od pokretača međunarodnog orguljaškog festivala *Ars organi Sisciae* u Sisku ili Orgulje otoka Visa.

Pratili smo nastup dvaju istinskih umjetnika, njihov je koncert sretan i izuzetan prinos našim duhovnim božićnim pripravama.

Kristina Goher

Dio publike

Vrijeme je da dostojno proslavimo prijelaz u novu godinu, a vrijeme je i karnevala, vrijeme je zabave! Neka bude naša veselica **17. siječnja 2015. godine**, na uhođanome mjestu *Gólyavár Rendezvényház* (Budimpešta VIII., Múzeum krt. 4., kod Astorie). Zabava **od 19 sati** do rane zore uz dobru svirku Kristala i Šime Jovanovca. Hrvatska samouprava grada Budimpešte poziva sve Hrvate, ljude dobre volje i željnih zabave na tradicionalnu Hrvatsku večer. U pola noći doznat ćete koliko vas mazi Fortuna, jer na tomboli vas očekuju vrijedne nagrade. Podrobnije informacije od dopredsjednika Stipana Đurića na telefonu 06 30 954 8399 ili sztipus@freemail.hu.

Stručni dan za narodnosne pedagoge u Koljnofu

U organizaciji Zavoda za istraživanje i razvoj prosvjete pri Ministarstvu ljudskih resursa, 27. novembra, u četvrtak, u koljnofskoj Dvojezičnoj školi «Mihovil Naković» je održan stručni dan za narodnosne pedagoge iz cijele Ugarske. Oko trideset učiteljev hrvatske, srpske, slovenske, slovačke, nimške narodnosti gostovalo je u ovoj gradišćansko-hrvatskoj odgojno-

noga stručnoga proučavanja. Gostom su za dobrodošlicu zasvirali školski tamburaši pod peljanjem Inge Klemenšić, potom su svi diozimatelji sjeli na hospitanje. Prvu dvojezičnu uru predmeta Upoznavanje okoliša, u 4. razredu, održala je Sabina Balog, a druga ura fizike u 7. razredu potekla je uz stručnu dirigenciju učiteljice Inge Klemenšić. Uz predstavljanje dvojezične škole, direktorica ustanove Agica Sarközi referirala je i o ulozi lokalnoga govora u nastavi, a i o odnosu narječja ter književnoga jezika u samom procesu podučavanja. Potom je pravoda ostalo vrimena i za diskusiju i za minjbu iskustav.

Pri pozdravni riči Agica Sarközi i Magdolna Šibalin-Kühn

-obrazovnoj ustanovi. Na otvaranju pedagoškoga spravišća je Magdolna Šibalin-Kühn, hrvatska referentica spomenutoga Zavoda, pozdravila stručni skup naglašavajući, kako je ta dan koljnofska škola još i zbog više razlogov u centru jednodnev-

Hasnovanje interaktivne ploče

– Dugo ljet imamo jako dobru vezu sa Zavodom, dali smo naše prijedloge za upeljanje nekih pedagoških metodov i morem reći da aktivno kontaktiramo. Ov

današnji otvoreni dan je i zbog toga u našoj školi, jer nas je u septembru za održavanje prikzela mjesna Hrvatska samouprava, a posebni interes postoji i za to da se vidi i čuje kako je naša škola prešla od predmetne na dvojezičnu nastavu. Ja mislim da se svaka škola mora jednom pokazati. Mi nismo savršeni, sigurno ćemo imati i pogriške, ali puno toga znamo, a znamo to drugim i prezentirati. Ako se samo jedna rečenica zapamti, onda je ov dan bio za sve nas uspješan – je rekla domaćica Agica Sarközi, ka je ovo ljetu napunila 30. obljetnicu u pedagoškoj profesiji i pred kratkim je postala i stručna savjetnica za hrvatski i ugarski jezik.

Tiho

PRISIKA – Na koncu ljeta stanovnici ovoga sela vik malo skupadojdu na druženje u parku kod jezera. Kako nam je rekao Pavao Nickl, predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, ljetos će ta dan dojt 27. decembra, u subotu. I sam nije znao povidati, je li će to biti petnaesti ili šesnaesti predsilvestarski sastanak Prisičanov, najvažnije je da ljudi još svenek imaju volju malo skupa svečevati i zbogomdati starom ljetu. Dosad su mogli organizatori svaki put pozvati Hrvate iz drugih mjest, tako su bili ovde jur čepreški Hrvati, Bičani, Undanci, Četarci, Petroviščani, a ljetos je pala odluka da sami Prisičani će nek na feštu i večeru uz veliki oganj. Uz muziku će domaćini ovo ljetu grilati kobasice i meso, a svaki će si iz doma doprimiti malo žganoga, vina, tako da neće ništ faliti sa stola. Na feštu svaki put dojde skupa oko 100 ljudi.

KOLJNOF – Na 38. tradicionalni Hrvatski bal poziva Koljnofsko hrvatsko društvo 10. januara, u subotu, 2015. ljeta u mjesni restoran Tercia (Šopronska ulica 54). Bal otvaraju Koljnofski tamburaši, jačkarice i folkloriši, a potom će se za dobru atmosferu muzički pobrinuti petroviski Pinka-band. Ulaznice se moru naručiti kod Inge Klemenšić, na telefonu: 00/36209114055. Koljnofski Hrvatski bal svenek otvara cijelu balsku sezonu u Gradišću.

Hrvatski dan u Kapošvaru

Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva, u suradnji s Hrvatskom samoupravom grada Kapošvara, 29. studenoga priredilo je Hrvatski dan na kojem su se okupili članovi prijateljskoga društva i hrvatske zajednice toga grada. Hrvatski dan, već uobičajeno, priređuje se sa željom da se posveti dolična pozornost hrvatskom jeziku i kulturi. Hrvatski dan sa svojom nazočnošću uveličali su i ugledni gosti: Vesna Haluga, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, Berislav Živković, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske, te predstavnici županija i općina s obje strane granice.

Tamburaši i pjevači KUD-a Biseri Drave

Hrvatski je dan započeo intoniranjem mađarske i hrvatske himne te pozdravnim riječima Marka Kovača, predsjednika Zemaljskog društva, odnosno Hrvatske samouprave grada Kapošvara. Slijedilo je kratko izvješće o rezultatima mjesnih narodnosnih izborima i predstavljanje zastupnika Marije Arato i dopredsjednika Ladislava Karasa. Gosp. Kovač reče da će obje organizacije, kao i do sada, nadalje raditi na očuvanju hrvatske samosvijesti, odnosno na prekograničnom povezivanju i predstavljanju zastupnika Hrvatske samouprave grada Kapošvara. Inače, Zemaljsko društvo utemeljeno je prije deset godina i broji više od dvjesto članova, s njegovim posredovanjem mnoge su se šomođske općine povezale s nekim od općina u Hrvatskoj.

Hrvatski je dan nudio vrlo bogat i šarolik program. Pjevački zbor Most-Duga koji su utemeljili kapošvarski Hrvati njeguje hrvatsku glazbenu kulturu svih regija zajedno s tam-

burašima, naime njihovi su članovi doseljenici iz raznih regija. I ovaj put su obradovali gledateljstvo hrvatskim pučkim podravskim, pomurskim i gradišćanskim pjesmama. Tamburaški sastav i pjevači „Biseri Drave“ iz Starina mnogim slušateljima rodom iz Podravine primamili su koju suzu u očima podsjećajući ih na njihov rodni kraj. Izvrsne pjevačice Bernardica Dudaš, Doris Dudaš i Zita Oršoš s veselim pjesmama Kolovođa, Čula jesam, Juliška stvorile su pravi ugođaj za veselje i druženje.

Koprivnički Tamburaški orkestar „Tomo Šestak“ dugogodišnji je prijatelj kapošvarskih Hrvata, gotovo nema priredbe na kojima ne bi svirali njegovi izvrsni svirači. Njeguje tamburašku glazbu, a izvodi orkestralnu glazbu izvorno pisanu za tamburu, zavičajne tamburaške skladbe kao i one namijenjene za tamburu. Od samog početka rada orkestrom ravna Antal Papp, koji je 2009. godine primio nagradu „Zlatna tamburica“. Izvrsnim svira-

njem začarali su publiku, koja ih je nagradila i burnim pljeskom.

Na Hrvatski dan stigli su mnogi članovi Zemaljskog društva koji su otpočetak sudjelovali u njegovu djelovanju, tako i Zlatko Barila, potpredsjednik Županijske skupštine Bjelovarsko-bilogorske županije koji se još sjeća vremena kada su ih Tibor Čuč i Marko Kovač potražili i ponudili suradnju. Oni su to rado prihvatili, a dobro prijateljstvo odonda traje. Preko tih dobrih prijateljskih veza počeli su se razvijati i službeni dodiri između dvije županije, ali, kako reče, u svemu tome najvažnije su one privatne, prijateljske veze koje su promicatelji svih ostalih suradnja.

Zemaljsko društvo skupa sa samoupravom na drugu nedjelju došašća organiziralo je izlet u Zagreb na Božićni sajam, a od iduće godine namjeravaju pokrenuti tečaj hrvatskoga jezika.

Zimske zagonetke za zimske ferije

Leptiri bijeli s neba lete,
veseli se svako dijete.

Bijeli se čitav kraj,
svako polje, svaki gaj.
Lete sanjke hitro po brijegu,
klize meko po bijelome...

.....

Bijela zvjezdica na dlan ti pala,
zagrijala se i nestala.

.....

Voli kruške, voli med,
kao djeca sladoled.
Kažu brunda, samo brunda...
Pred zimu zaključa stan
i spava zimski san.

.....

U kaputiću bijelom
pod snježnim velom
živim uvijek vani
kad su hladni dani.

A kad dođe sunce,
zima s vremenom prestaje,
tada i ja tiho
i polako nestajem!

.....

Doček Nove godine po svijetu

Prvi doček Nove godine baš na 1. siječnja dogodio se 153. pr. Kr. Zapravo, siječanj u kalendaru uopće nije postojao do 700. godine prije Kr., kada ga je drugi rimski vladar Numa Pompilije dodao u kalendar. Stoljećima poslije Julije Cezar predstavio je novi, na sunčanu godinu temeljeni julijanski kalendar 46. pr. Kr. Prema njemu nova godina započinjala je 1. siječnja. Nadnevak (datum) proslave nove godine nije bio isti u svim zemljama, no danas se svugdje slavi na isti, samo na različit način:

Južna Amerika

Na Staru godinu stanovnici Južne Amerike odijevaju šareno donje rublje. Oni koji odjenu žuto, priželjkuju novac u novoj godini, a crveno je nada za ljubav.

Danska

Danci imaju vrlo glasne običaje – razbijaju posuđe. Običaj nalaže da posuđe razbijate o vrata svojih prijatelja, pomažući im da bukom otjeraju zle duhove stare godine.

Njemačka i Austrija

Kako bi prorekli budućnost u novoj godini, u ovim germanskim zemljama u zdjelu punu vode ulijevaju otopljeno olovo. Ako olovo primi oblik križa, očekuje se smrt, za oblik sidra trebat ćete pomoć u budućnosti, a krug znači sreću.

Portoriko

Pazite kako 31. prosinca hodate ulicama Portorika jer vas mogu dobro zaliti. Naime, izlivanje kantâ vode kroz prozor simbolizira „čišćenje“ stare godine. Domovi moraju biti iznimno čisti i ukrašeni, što je simbol čišćenja duha.

Australija

Nova godina dočekuje se uz piknik i kampiranje na plažama.

Engleska

Jamačno znate za londonski običaj dočeka Nove godine na trgovima Trafalgar i Piccadilly, gdje Big Ben otkucava ponoć.

Rusija

Djed Mraz u svome plavom odijelu u ponoć nosi darove za djecu u svojoj velikoj vreći.

SAD

Amerikanci Novu godinu slave poput nas, na zabavama s pregršt pića i jela. Najpoznatiji američki doček jest onaj njujorški, kada se s Times Squarea minutu prije ponoći otpušta novogodišnja kugla.

Adventski koncert za pomurske Hrvate

U organizaciji Hrvatske samouprave Zalske županije, u kaniškoj crkvi sv. Josipa 14. prosinca priređen je Adventski koncert na kojem su nastupili: Zbor mladih Varaždinske biskupije, flautistica Laura Prosenjak i Kaniški tamburaški sastav. Koncert je prethodila sveta misa koju su predvodili vlč. Tihomir Kosec, predstojnik Ureda za pastoral mladih Varaždinske biskupije i mons. Blaž Horvat, rektor varaždinske katedrale.

Vlč. Tihomir Kosec i Blaž Horvat predvode misu.

Laura Prosenjak

Hrvatska samouprava Zalske županije od mnogih zadataka u svezi s očuvanjem hrvatske samosvijesti smatra i njegovanje hrvatskoga vjerskog života. Budući da u regiji nema redovitih misa na hrvatskom jeziku, ubuduće će nastojati da prema svojim mogućnostima organizira programe za vjernike svoje regije. Tako je došlo i do organiziranja Adventskog koncerta u Kaniži na koji se okupio lijep broj vjernika iz svih hrvatskih pomurskih naselja.

Zahvaljujući posredovanju dugogodišnjega pomoćnika u održavanju hrvatskih vjerskih događanja mons. Blaža Horvata, treća adventska nedjelja za pomurske Hrvate bila je posebna, naime mogli su slušati misno slavlje na svome materinskom jeziku, a prekrasan Adventski koncert dočarao je ugođaj iščekivanja božićnih blagdana.

Velečasni Tihomir Kosec na svetoj misi obratio se pomurskim Hrvatima dragim jezikom, kajkavskim narječjem. Vjernicima je govorio o važnosti treće nedjelje došašća koja se od davnina zove

Kaniški tamburaši

„nedjelja Gaudate – Radujte se“, koja nas podsjeća na važnost radosti u kršćanskome životu, radost treba pronaći. Radost je kada čovjek bezuvjetno voli nekoga, daruje nekoga bez toga da bi očekivao uzvratnu uslugu.

Zbor mladih Varaždinske biskupije i Kaniški tamburaški sastav, odnosno Laura Prosenjak, sviranjem na flauti dali su „radost“ svim nazočnim vjernicima pjevanjem, sviranjem prekrasnim adventskim pjesmama. Inače, narečeni Zbor djeluje od 2005. g. u okviru biskupijskog Ureda za pastoral mladih, što ga danas vodi vlč. Tihomir Kosec, ujedno i duhovnik Zbora, a voditelj i dirigent mu je Željko Martinković.

Na kraju koncerta uza sviranje tamburaša svi sudionici i vjernici otpjevali su pjesmu „Tiha noć“, a mons. Blaž Horvat svima je zaželio sretan Božić s čestitkom na kajkavskom narječju.

beta

Trojac načelnika iz mađarskog dijela Pomurja

Oni su (slijeva nadesno) Lajoš Pavlic, načelnik Seoske samouprave u Keresturu, Stjepan Vuk je to u Mlinarcima, a Ištvan Tišler u Serdahelu. Dečki su to kojima su problemi donjomeđimurskih općina toliko blizu kao i poslovi u životnim sredinama gdje su čelni ljudi. Sve to zahvaljujući dobrosusjedskim odnosima koje održavaju s donjomeđimurskim općinama u koje nerijetko svraćaju. Posljednji put smo ih snimili prošloga mjeseca u Kotoribi na jednom od konzultativnih sastanaka vezanih uz premošćivanje rijeke Mure, problemom koji na ovom području tinja već četvrt stoljeća. Ovoga puta su razgovarali s predstavnicima jedne budimpeštanske tvrtke koja je angažirana oko određivanja točnih graničnih prijelaza između Hrvatske i Mađarske. Premda za to postoji čak pet inačica, načelnici s jedne i druge obale Mure u tome su jedinstveni. Ne žele raspravljati o ostalim mogućnostima jer je za njih jedino pravo i razumno rješenje cestovni most između Kotoribe i Kerestura. Sa svojim stavom upoznali su vlade dviju država na kojima su sada daljnji, novi koraci.

M. Grubić

Adventski koncert u pečuškoj katedrali

Zbor Donum

Hrvatski klub i Udruga Augusta Šenoe 12. prosinca – pod pokroviteljstvom Generalnog konzulata u Pečuhu – organizirali su adventski koncert u pečuškoj katedrali sv. Petra i Pavla. Nastupio je varaždinski Crkveni zbor Donum, a svetu misu na hrvatskom jeziku predvodio je varaždinski biskup, mons. Josip Mrzljak.

Prije Božića vrijeme je pripreve ili priprema koja traje oko mjesec dana, od početka došašća. Tada prevladavaju osjećaji iščekivanja, nade i čežnje. Božić je radostan događaj i kako bi se ta radost podijelila s drugima, zajedno se treba pripremati za proslavu Božića. U petak navečer došli su mnogi hrvatski vjernici u pečušku katedralu kako bi svoje srce pripremili za Kristov dolazak. Adventski susret u Pečuhu počeo je koncertom kojeg je na poziv Vesne Haluge, generalne konzulice Republike Hrvatske u

Mađarskoj, priredio Zbor Donum iz Župe sv. Nikole u Varaždinu. Na samom početku u ime organizatora sve nazočne u punoj pečuškoj katedrali pozdravio je voditelj Hrvatskoga kluba Mišo Šarošac. Rekao je kako već umalo 20 godina organiziraju za hrvatsku zajednicu adventski koncert u Pečuhu, na kojem su nastupali mnogi istaknuti izvođači. Okupljenim vjernicima obratio se i vlč. Stjepan Najman, župnik iz varaždinske Župe sv. Nikole. Zahvalio je organizatorima i gospođi Halugi na pozivu te je ukratko predstavio varaždinski mješoviti Zbor Donum. Zbor je osnovan 2004. godine i broji tridesetak članova. Zaštitnik Varaždina i njegovih stanovnika jest sv. Nikola, a on je bio darovatelj. Na latinskom jeziku donum znači dar. Članovi Zbora vjeruju da im je Bog podario dobar glas, i tako je Zbor dobio ime Donum – reče vlč. Stjepan Najman. Za ovaj susret pripremili su prekrasan koncert s tradicionalnim adventskim pjesmama. Na kraju koncerta Donum je otpjevao i mađarsku narodnu pjesmu *Esti dal*.

Nakon koncerta mons. Josip Mrzljak predvodio je euharistijsko slavlje u zajedništvu s generalnim vikarom mons. Franjom Pavlekovićem, vlč. Ladislavom Rantom i vlč. Ilijom Čuzdijem. Na samom početku dobrodošlicu gostima iz Hrvatske u ime pečuškog biskupa Györgya Udvardyja uputio je mons. Pavleković.

Varaždinski biskup, mons. Josip Mrzljak sa svećenikom Franjom Pavlekovićem

Biskup Mrzljak u svojoj propovijedi vjernicima je govorio o došašću, o vremenu iščekivanja. Da bismo prepoznali Boga, trebamo se pripremiti, otvoriti srce i čuti njegov glas kako bi On postao dio nas, jer njegova riječ prosvjetljuje naš život – reče biskup.

Pjevanje na misnome slavlju predvodio je zbor domaćina, Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, pod ravnanjem kantora Ladislava Čeha. Adventskom koncertu nazočili su generalna konzulica Vesna Haluga, glasnogovornik Hrvata u Parlamentu Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban, dopredsjednica HDS-a Angela Šokac Marković te drugi predsjednici i zastupnici hrvatskih narodnosnih samouprava. Održavanje koncerta poduprli su uz Generalni konzulat Republike Hrvatske, Fond za razvoj ljudskih potencijala, Samouprava grada Pečuha, Hrvatska samouprava Pečuha i Grad Pečuh.

Jadranka Gergić
Foto: Ákos Kollár

Vrijeme došašća u Santovu...

Prije svake nedjeljne mise pjeva se tradicijska crkvena pjesma *Vi nebesa rosite svrhu nas i pali se svijeća na adventskom vijencu*.

20. adventski koncert u Sambotelu

Predbožićno spominjanje Ivana Mažuranića

Druge adventske nedilje Hrvatsko kulturno i vjersko društvo u Sambotelu, umjesto Jesenskoga festivala, pozvalo je Hrvate na spomen-svečevanje u čast Ivana Mažuranića, potom pak na adventski koncert u crkvi Sv. Norberta. Svetu mašu na hrvatskom jeziku predvodio je židanski farnik Štefan Dumović.

Dotično društvo u Sambotelu strogo čuva spominke hrvatskoga bana i književnika Ivana Mažuranića ki je u ovom gradu prije 180 ljet začeo svoje školovanje i krez jedno ljetu bio djak u sambotelском li-

da čekamo narodjenje maloga Jezusa, malo zatim svetimo, ovo nam je jako drago – je rekla Gabrijela Horvat-Geošić, ka jur trinaest ljet dugo je članica jačkarnoga zbora Sv. Cecilija u Sambotelu. – Naš zbor je pun ljubavi, srca, jedva čekamo svaki četvrtak da se najdemo, povimo što se je zgodalo s nami cijeli tajedan. Kad je gdo betežan, onda ga idemo pogledati, s njim se skrbimo. Ovo je već nek jedna grupa, ovo je jur pajtaštvo – to smo doznali od rodjene Petrovišćanke, a zaistinu je lipo čuti takove i slične riči u adventu. Geruška Jurašić-Nemet već od deset ljet je predsjednica Hrvatskoga kulturnoga i vjerskoga društva u Sambotelu, u čijem okviru djeluje i sambotelски jačkarni zbor Sv. Cecilija, koji

Pred spomen-pločom

ceju. Dotično društvo 2005. ljeta je postavilo spomen-ploču i odonda svako ljetu odaje čast hrvatskom velikanu na tom mjestu. Ovput u lipom broju su se okupili poštovatelji i uz gradišćansku himnu ter riči Vincija Hergovića je položen vijenac. – Pozabiti od Mažuranića ne moremo i nećemo, kad on je svakako vridan toliko, kot bivši sambotelски djak da mu barem u ljetu jedno se položi vijenac. U našoj krajini je on jedna značajna veza s našom starom domovinom, Hrvatskom – rekao je glavni organizator ovoga svečevanja. Potom su svi nazočni u nastavku programa sudjelovali na dvadesetom adventskom koncertu, kojega su Hrvati prije dva desetljeća prvi put priredili u crkvi Sv. Norberta, kade se i sad najđu svaki misec prve nedilje, pri hrvatskoj svetoj maši. U crkvi ka ima odličnu akustiku svaka jačka je posebno zvučala u izvedbi pjevačkoga zbora Peruška Marija iz Hrvatskoga Židana, mišovitoga zbora Zora uz tamburašku pratnju iz Kisega, petroviskoga ženskoga korusa Ljubičica i pjevačkoga zbora Zviranjak iz Prisike. – Jako je ovo lipo da se skupaspravimo

se svaki misec posebno pripravlja na mašu. – Mi se ufamo da će našem farniku Dumoviću zdravlje i nadalje dobro služiti, da će moći s nami svečevati mašno slavlje i dođuće ljetu, ovde u Sambotelu. Što je jur sigurno da kljetu ćemo k Medjugorskoj Mariji znova organizirati shodišće. Sad smo bili trinaesti put i to nam je jako potribno – naglasila je predsjednica Društva još pred svetom mašom, ukojoj je Štefan Dumović govorio o Božjem putu i za dolazak maloga Jezusa. – Ako smo mi vjerniki spremni obrnuti se Bogu, i ako smo pripravnici otvarati naša vrata kot i srca pred milošću, onda ćemo dostati adventski dar, posebnu radost iščekivanja dolaska Gospodinovoga. Molitve, prošnje, želje ter zahvalnosti su i ovput položene na oltar, a to nam služi za osebujno veselje da i u ovom varošu je barem jedna adventska nedilja proslavljena po hrvatski.

Intervju

Izvući Pečuh iz zone ispadanja, to je moj prvi zadatak

Razgovarala: Branka Pavić Blažetin

Četrdesetsedmogodišnji Robert Jarni, član brončane hrvatske reprezentacije sa Svjetskog prvenstva 1998. u Francuskoj, pronašao je novi klub u kojem će širiti svoje trenersko znanje. Jarni je 81 put bio igračem Hrvatske nogometne reprezentacije na poziciji desnoga braniča. Nakon Hajduka (2007. – 2008.), Istre (2010.) i Sarajeva (2013. – 2014.), Jarni će pokušati svoje znanje prenijeti igračima mađarskoga prvoligaša Pečuškoga nogometnog kluba Mecsek (PMFC). Klub iz Pečuha na 14. je mjestu prve mađarske lige. Na klupu dolazi umjesto Árpáda Kulcsára koji je bio privremeni trener pošto je otišao György

Véber. Posljednjih pet utakmica Pečuh je izgubio i prvi Jarnijev zadatak je izvući klub iz zone ispadanja. Kako bi u tome uspio, u Mađarsku je doveo i Sašu Glavaša, koji je dugi niz godina radio kao trener u Hajdukovoj omladinskoj školi. Robert Jarni u svojoj trenerskoj karijeri još nijednom nije vodio neki klub od početka sezone, a sada je potpisao ugovor na dvije i pol godine.

Od Pribislavca preko Splita, pa Seville...

Madrida, Las Palmas, Bali, Torino do Pečuha. Nadam se kako mi Pečuh neće biti zadnja stanica. Završio sam igračku karijeru i od nje se oprostio davno, godine 2002. godine. Bio sam se posvetio, što mi nije bilo na kraj pameti, fucalu, tom malom nogometu. Čak i profesionalno. Igrao sam tri lige prvaka, bilo je zaista fantastično, jedna nova dimenzija, novi pogled na mali nogomet. Kada sam igrao veliki nogomet, pravi nogomet gledao sam na televiziji španjolski fucal, najjače ekipe, i bilo mi je dosadno... Međutim, kada sam završio igračku karijeru, kada sam krenuo s prijateljima igrati, to je zaista bilo nešto fantastično. Duplo teže je igrati fucal nego veliki nogomet, zato što je on puno dinamičniji, energičniji, možete igrati 3 – 4 minute i morate izaći. Godine 2005. sam završio trenersku akademiju Hrvatskoga nogometnog saveza. O trenerskom poslu sam već znatno prije razmišljao i onda dok sam igrao u Juventus, 1994. – 1995. godine.

Robert Jarni i Saša Glavaš s generalnom konzulicom Vesnom Haluga

Tada sam pisao sve o našim pripremama, sve što smo radili jer me to jako zanimalo i tako sam se i opredijelio za trenerski posao. U nogometu sam cijeli život i mislim kako trebam nastaviti taj put, to je ono što znam. Krenuo sam, i počeo raditi. Radio sam najprije u omladinskom pogonu Hajduka, zatim sam bio i godinu dana trener prve ekipe Hajduka, potom sam bio u Istri iz Pule, vratio se natrag u Hajduk trenirati juniore godinu dana, pa prihvatio ponudu Sarajeva, bio sam tamo šest mjeseci. Prije nešto više od mjesec dana kontaktirali su me ljudi iz Pečuha. Bio sam ovdje na razgovorima dva – tri dana. Razgovori su dosta dobro protekli. Ono što je meni najbitnije, radi se o solidnom klubu, stabiliziranom, igrači redovito imaju primanja, znate kako je u današnje vrijeme, svi mi imamo obitelj i ako igrači nemaju redovita primanja, jako je teško raditi s ljudima koji su nezadovoljni, mislim kako nije to samo u nogometu, nego i općenito i u svim sferama života.

Vaše ime kao trenera pečuške ekipe odjeknulo je kao senzacija u mađarskim medijima. Kako ste vi došli do Pečuha, odnosno kako je Pečuh došao do Vas?

Znate, nije bilo mnogo vremena za razmišljanje. Pečuški klub je u teškoj situaciji. Do kluba sam došao preko Marija Meštovića iz Vinkovaca koji igra u Hajduku i bavi se menadžerskim poslom. Ja sam čovjek koji voli izazove. Nije mi problem, nikakav

problem, otići bilo kamo raditi, ali, naravno, kako sredina mora biti sređena, mora biti sve osigurano za nesmetan rad. Vidio sam kako ovdje ima potencijala, i za mene to je bio velik izazov. Ja sam svoju igračku karijeru završio, lijepo je prisjetiti se svega, kada se okrenem natrag, mogu biti zadovoljan, međutim sadašnji je posao nešto drugo. U trenerskom poslu još nisam postao neko veliko ime. Kao što sam prošao nogometnu školu stepenicu po stepenicu, mislim kako i trenersku moram na taj način proći. Prema tome nije mi problem, dapače, čak mi je i izazov, stoga mi i nije

bilo teško doći ovamo i želim s ovom ekipom napraviti dobre rezultate.

Niste došli sami.

Tako je. Doveo sam sa sobom moga prijatelja kojemu jako vjerujem, koji se razumije jako mnogo u nogomet, jer da nije tako sigurno, ne bih ga ni zvao. I ovdje smo zajedno. Govorim o Saši Glavašu. Mislim, ako bih došao sam, ne bi bilo tako lako, međutim ovako smo nas dvojica, pa onda i kada netko malo padne, a bit će i toga, naime otišli ste od kuće, ostavili djecu i dođe nostalgija, međutim ovako jedan drugoga vučemo. Fantastično se nadopunjavamo. Radimo jedan odličan posao. Ima jako mnogo posla, definitivno ima posla. Igrači su bili dosta demotivirani, uspjeli smo podignuti atmosferu, izgubili smo, nažalost, utakmice, ali to je nogomet, to je čar, draž nogometa. Slijedi stanika, pripreme... Mislim kako ćemo nakon stanke dosta toga promijeniti. Moramo dovesti tri – četiri nova igrača, donijeti malo svježije krvi, malo više krvi, kako ja to volim reći, i da se sve to skupa digne i, naravno, bitno je da se spasimo u ovoj sezoni. Ne mogu reći sigurno, ali sam uvjeren kako ćemo se spasiti. Jako su velike mogućnosti, vjerujem u naš rad i vjerujem u momke koje sam vidio ovdje, koji imaju potrebu kvalitete, međutim zbog niza raznih okolnosti klub se našao u situaciji u kojoj je kao i igrači, ali znate kako se kaže, sve u životu prolazi.

Hrvatski kuglački kup u Sambotelu

U organizaciji Hrvatskoga kuglačkoga kluba Croatica, u sambotelskoj kuglani VAOSZ, 23. novembra, u nedilju, se je naticalo devet ekipov iz Narde, Sambotela i Prisike. Pred par ljet u ovom gradu redovno su se sastali pri hrvatskom naticanju ljubitelji ovoga športa, a da se u cjelini ne zgubi ova tradicija, ljetos su sambotelški Hrvati namjeravali obnoviti ov lipi običaj. Iako naticatelji iz gradišćanskih sel nisu se javili u tolikom broju, na koliko su sami organizatori prlje računali, ipak je nediljno otpodne potrošeno u športskoj, pravoj navijačkoj atmosferi. Na čelu spomenutoga kluba jur deseto ljetos stoji József Horváth, gdo je prik svoje žene zašao u hrvatske kruge. Kako je rekao, 85 % od kotrigov je hrvatskogovoreći, rodod iz Petrovoga Sela, Narde i Gornjega Četara, a sama ideja da se formira jedno društvo za hobi-kuglače je došla pri prijateljski spravišći. – Sad smo većimi u klubu u mirovini pak smo rekli da imamo dovoljno vrimenta, probujmo skupasabrati športase u našoj županiji. Stupio sam u kontakt s Hrvati na našem području, ali morebit u nesrićnom vrimenskom periodu, kad su se po izbori stare Hrvatske samouprave razišle, a nove su jedva utemeljene. Zbog toga ćutim da nismo bili u organizaciji tako uspješni, kako smo to najpr planirali, jer nisu došli Šićani, Petrovišćani ki su mogli dojt prlje vik, istina onda je bila petroviska organizacija, ali mi se ufamo, što naliže budućnosti. Htili bi ponovo oživiti ov športski sastanak ovde u Sambotelu da svake jeseni se najdu, naticaju i družu gradišćanski kuglači – naglasio je predsjednik Croatica kluba ki se i sam isprobao u hitanju. Žene su samo jednu grupu imale, ali suprot toga da nisu imale protivnika, jako su se šikano naticale, pretekle su i neke muške ekipe. Hrvati u Sambotelu svaki tajedan jednoč s familijami, nukići skupa se kuglaju, a u pozadini pravoda je naglasak na druženju, pominkanju i zajedničkom gibanju. I svi od prvoga do zadnjega člana uživaju ići na takova spravišća. Pri proglašenju rezultatov su kot pobjednice prikzele dare, medalije i pokal Marija Jurašić, Žuža Horvat, Dora Raffai Horvat i Estera Horvat-Tóth, a med muži je Čerčićeva brigada I. postala najbolja (u polovici s kuglači iz Narde) s Martonom Horvatom, Ákosom Lakijem, Balažom Čerčićem i Gyulom Molnárom. U zastupničtvu Hrvatske samouprave Sambotela, predsjednik Laslo Škrapić je takaj prikdao najuspješnijim hrvatskim ekipam nagrade. Priredbu je pinezno podupirao i Odbor za šport Samouprave grada Sambotela.

Tiho

Treća nedjelja došašća u Santovu

Crkveni zbor hrvatske zajednice uljepšao seosku svečanost

Šestu godinu zaredom u organizaciji Seoske samouprave u Santovu u vrijeme došašća paljenjem svijeće na velikom adventskom vijencu, koji je postavljen na središnjem seoskom trgu, održava se mala svečanost uz prigodni govor i kulturni program. Tako je bilo i treće nedjelje došašća, 14. prosinca, kada je nakon pozdravnih riječi santovačkog načelnika Józsefa Feigla prigodni govor održao đakon Péter Juhász, a u nazočnosti santovačkog župnika, ujedno biskupskog vikara za narodnosti Imrea Polyáka, i upalio treću svijeću. U prigodnome kulturnom programu nastupio je Mješoviti crkveni zbor hrvatske zajednice koji je otpjevao tri crkvene pjesme: *O, mila Majko nebeska, Radujte se, narodi, Narodi nam se Kralj nebeski*. Bio je to prvi nastup santovačkoga hrvatskog crkvenog zbora na seoskoj priredbi. Tom je prigodom crkveni zbor ukratko predstavio predsjednik Hrvatske samouprave Stipan Balatinac. Kako između ostalog reče, crkveni zbor santovačkih Hrvata utemeljen je prije više nego stotinu godina, a s manjim i većim prekidima djeluje do danas. Posljednjih desetljeća djelovao je pod vodstvom župnih kantora, osobito pokojnog Stipana Kovačeva i Ferenc Burány. Voditeljica i organizatorica obnovljenoga crkvenog zbora je Marija Rokuš Balatinac, a umjetnički voditelj župni kantor Zsolt Sirók, koji i sam pjeva. Zbor je redovito nastupao na županijskim i državnim hrvatskim misama, susretima hrvatskih crkvenih zborova, a više puta gostovao je i u inozemstvu, u Vojvodini i Hrvatskoj. Trenutno ima 20 – 25 članova. On je svim nazočnima i njihovim obiteljima zaželio blagoslovljen i čestit Božić, te da blagdane provedu u krugu svojih najmilijih. Kao i svake nedjelje, nakon programa nazočni su pogošćeni vrućom lepinjom i toplim čajem.

Stipan Balatinac